

EENZAAMHEID BIJ OUDEREN: EVIDENCE-BASED PRAKTIJKRICHTLIJNEN VAN RODE KRUIS-VLAANDEREN

DIELTJENS T, DE BUCK E, VAN CAMP E, VERHELST K
RODE KRUIS-VLAANDEREN, MECHELEN, BELGIË

INLEIDING

- ✓ In België staat het bestrijden van eenzaamheid (bij ouderen) hoog op de sociale agenda voor de komende jaren.
- ✓ De dienst Sociale Hulpverlening van Rode Kruis-Vlaanderen werkt rond eenzaamheidsbestrijding door vrijwilligers op huisbezoek te laten gaan bij eenzame ouderen (het 'Spring eens binnen'-project).
- ✓ Rode Kruis-Vlaanderen baseert al zijn activiteiten op wetenschappelijke argumenten om zo een kwaliteitsvolle hulpverlening na te streven en gebruikt hiervoor de methodologie van Evidence-Based Practice.

DOELSTELLING

- ✓ Rode Kruis-Vlaanderen wil voor het 'Spring eens binnen'-project vrijwilligers zo doeltreffend mogelijk inzetten om eenzaamheid bij ouderen te bestrijden.
- ✓ Het Expertisecentrum van Rode Kruis-Vlaanderen ontwikkelde evidence-based richtlijnen (volgens de AGREE II criteria) om het project succesvol uit te kunnen bouwen.

METHODE

- 1) Een systematische zoektocht naar literatuur werd uitgevoerd in verschillende databanken (Cochrane Database, Campbell Library, Medline, Embase, Social sciences citation index, Sociological Abstracts, PsychInfo, Movisie) om bestaande wetenschappelijke studies te identificeren over het effect van een bezoek door een vrijwilliger aan eenzame ouderen.
- 2) Een richtlijnpanel met kennis over eenzaamheidsproblematiek bestaande uit interne en externe experts werd samengebracht om de verzamelde evidence te bespreken en hun standpunten en visie te delen (informele consensus methode).

RESULTATEN

- ✓ 5 experimentele studies werden geïdentificeerd, alle studies beschikten over een kleine populatie (n<100) en waren van lage kwaliteit (GRADE methodiek).
- ✓ Er is geen duidelijk wetenschappelijk bewijs dat kan aantonen of een bezoek/wandeling eenzaamheid bij ouderen kan bestrijden.
- ✓ Eenzame ouderen: hechten veel belang aan een vaste frequentie en continuïteit van de bezoeken.
- ✓ Vrijwilligers: houden bij voorkeur korte wekelijkse bezoeken (circa 1 uur).
- ✓ Experts van CM Ziekenzorg, OCMW Thuiszorg, St. Egidius gemeenschap, Vlaams onderzoeks- en kenniscentrum derde leeftijd (Vonk, KHK) deelden hun kennis en ervaringen.
- ✓ Praktijkervaring vanuit Rode Kruis-Vlaanderen werd toegelicht door afdelingsverantwoordelijke Sociale Hulpverlening (afdeling Harelbeke).

Wetenschappelijke
evidence

Voorkeuren en belangen
van de doelgroep

Expertopinie en
praktijkervaring

EVIDENCE-BASED PRAKTIJKRICHTLIJNEN

- ✓ Voor het opstellen van de richtlijnen werd, volgens het principe van Evidence-Based Practice, het wetenschappelijk bewijs samengelegd met de voorkeuren en belangen van de doelgroep en de praktijkervaring en expertopinie zodat, na een consensus binnen het richtlijnpanel, een evidence-based praktijkrichtlijn geformuleerd kon worden.
- ✓ Zo werd volgende richtlijn geformuleerd in het kader van 'frequentie van de bezoeken': *"Zorg dat er een regelmaat en continuïteit zit in de bezoeken van de vrijwilliger aan de oudere. Probeer een vast tijdstip te voorzien waar de ouderen naar uit kan kijken. Op die manier kan er een sfeer van vertrouwen gecreëerd worden."*

CONCLUSIE

Praktijkrichtlijnen werden ontwikkeld voor eenzaamheidsbestrijding bij ouderen volgens het principe van Evidence-Based Practice. De nieuwe aanpak voor het 'Spring eens binnen'-project van Rode Kruis-Vlaanderen zal worden uitgebouwd volgens de geformuleerde evidence-based praktijkrichtlijnen.